

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlár pótlóára 50 fillér.

MŰRAKÖZ

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és lapnyilvántartó:
STRAUSZ SÁNDOR.

Kánikula.

Az Európa fölött a levegőrétegben való állandó depresszió kellett még nekünk az ő 40 C. fokú izzásával. Hihetetlen változást okozott ez. A kukorica lesült; takarmány nincs. Meglángult minden. Szegény készízetésből élő hivatalnok-osztály ez kellett még neked.

És mindig így lesz, valameddig őstermelésre leszünk berendezve. Sorsunkat egy tavaszi eső, egy nyári eső dönti el. Ha pedig ránk pörköl a nap, lesül minden. Oda a gazdák veritékes munkája s ami ezzel egy, a mezőgazdasági országban, ez őstermeléssel s kizárólag ezzel foglalkozó országnak mindenrendű és kerestül tagja ezt nyögi. Ma már azzal is tisztábban vagyunk, hogy népéletmezés szempontjából a kukorica lényegesebb termék a gabonánál. Ha minálunk kukorica terem, akkor nincs szegénység. Ha a kukoricát elsüti a nyári hő, hihetetlen pusztítást tesz a perlagra. A kukorica a szegény ember kenyere, jobb élése. Ha kukorica van, meghizik a nyáron papajton, parajon élő poltrás malac s mégis jut a népek is egy-két táplálóbb falat. IV. Henrik francia királynak másképp kellett volna uralkodó elveit formuláznia. Nem a vasárnapi tyukhuslevelest kellett volna emlegetnie a paraszt fazekában, hanem így szólni: »Azt szeretném, ha a legszegényebb embernek is volna hibóba fogva egy-két disznója«.

Az olvasó pedig azt fogja mondani: Műdezek régen tudott és kesergett dolgok. De van-e kivétel? Műesőt nem csinálhatunk. Mit tegyünk?

Igaz. Műesőt nem csinálhatunk. Elemi csapást megakadályozni nem tudunk, legföljebb csak szörnyű csapást tudjuk enyhíteni. Így mindjárt, hogy a csapás enyhítésénél

maradjunk: a rettenetes hő ellenére is nem minden földön sült ki a termés. Texasban, Amerikában az olyan nyár, mint amilyen a miénk a mostani, állandó; ott már küzdenek a »Dry-Farming«-gal. Ezt az amerikai talajmivelést Champel északamerikai tanár találta ki. Nálunk is alkalmazták már s ahol alkalmazták, az abnormis nyár ellenére se következett be az aszály, ez a magyartalan és vészes szó. Hogy a Champel-téle talajmivelésnek miben áll a titka s mi az, ez igazán a szaklapok fíoiadata.

A másik, amit ebben a meleg kánikulában el kell mondanunk, hogy ma egy ország sem rendezkedhet, ha csak vakbank-ot nem játszik a sorssal, egyoldalú kalászos temelésre, sőt őstermelésre sem. Itt nem az emberi munka, a befektetett tőke és tudás dönti el az ütközött sikerét, hanem az időjárás. Ez rajtunk kívül álló tényező. Azért a nemzet vezetőinek feladata egy irányítani a dolgokat, hogy a nemzeti termelés változatosabb legyen s biztosabb bázison nyugodjék, mint a labilis időjáráson. Ez lenne az ipar. Ipari állam, vagy mondjuk: állam, melynek ipara van, könnyebben szenvedni az időjárás szeszélyeit s nem egy-két eső dönti el inségét, vagy jólétét.

Függetlenül kell magukat az időjárás esélyeitől. Szenvédeni, az időjárás kedvezéseit vagy csapását elviselni így is kell, de nem lesz belőle nemzeti szerencsétlenség.

Most pedig egyelőre részt veszünk a a nap izós és természetes fürdőjében. Ez jól fog tenni idegeinknek. Attól tovább folytathatjuk azt a százados elvást, mely magyar fajunk keleti sajtásá. Minket minden elaltat. Minket semmi sem ébreszt föl. Ha fel is ébreszt, egy bizonyos, hogy nem — csak lekvésre ébreszt.

A tűz jelzése Csáktornyan.

Tűz volt, van és lesz, épen úgy, mint betegség. De valamint nem minden betegség okvetlenül halálos, azonképen minden keletkezett tüzesetnek sem kell mulhatatlanul tűzvészé fajulnia.

A tűzvészé fejlődést alkalmas intézkedésekkel meg lehet s meg is kell előzni. Erre szolgálnak az országos és megyei tűzrendészeti rendeletek, melyek egyrésztől a tűzbiztos építkezésre, a gyufával való bánásmód s más könnyen gyuló s robbanékony anyagok mikénti raktározására és használatára tartalmaznak hasznos tanácsokat.

A preventív tűzrendészeti intézkedések egyik legfontosabb követelménye a gyors tűzjelzés is. Mert ha a tűz azonnal észrevétetik és jeleztetik, gyorsabban veszt róla tudomást a községek és tűzoltóság, gyorsabban lesznek a vész helyén a tűzoltószerek, gyorsabban lesz a tűz eloltható s kevesebb károkat is fog okozhatni.

A közelmúltban Csáktornyan pusztító tűzvész tanulságai arra indították a tűzoltóságot, hogy a községi előjáróság támogatásával minden lehető intézkedést tegyen arra nézve, hogy a keletkező tűz azonnal észrevétessék és jeleztessek.

A nagyközönség megnyugtatására szolgálhat, hogy ezentúl egypár lőfogó éjjeli szállása állandóan a tűzoltószertár melletti istállóban van, nemkülönben a nagy forrószágra s szárazságra való tekintetből, naponként esti 9 óratól éjféltutáni 1 óráig 4 tagú állandó tűzoltórség állítatott fel, a tűzoltói vertukate próba alá vétettek. A tűz gyors jelzésére pedig a város területén különböző helyeken 16 db. messzehangzó tűzoltói vész-kürt elhelyezése van ez idő szerint folya-

A Balaton.

Rövid nyári zizatar vonult át a vidéken. Az elesenedettlét vihar tiszta levegője, szivárványos-hangulata járja át a levegőt. Szivesebb, tisztább, szebb e percben minden.

Magya a tó, mint egy nagy fényes tükör, mozdulatlan, csendes. A szélszenden a sima tó tükrét az égen uszkáló báránnyelűk képei tarkítják. Azt hűné az ember, hogy az egész egy játéktábla, mit csak itt-ott zavar meg egy-egy kíváncsi hulaeska, mely fickándozásával s meg-megújuló vizsobbannással gyűrűzi a viz sima tükrét.

A zalai parton végig a világ legszebb hegyvidéke most az eső utáni derült napfény világításában elragadó látványt nyújt. A napsgár tiszta ragyogása, a meg fel nem száradt esőcseppek harmatos csillogása e szép vidék bércéinek valami oly kedves derült színt kölcsönöz, hogy az ember nem képe levenni róla szemét. Ónfeledten nézem, az erdőkoszoruzta bércék mint ölelkeznek az ég alján uszkáló felhőkkel.

Szelid ragyogással bontakozik ki a színekben tobzódó napsgár nyomán a tarka szivárvány. Színes vénék tükörképe meg-meg remeg, amint a vizet egy vízbecsapódó sűrű mozgásba hozza. Úgy látzik e kép, mint ha e mesebeli hid tényleg össze-

kötne a menyét a földi paradicsom e gyönyörű részletével.

Mint finom fátyol, úgy hálózza be a varmos hegyormokat az ég alján a nyári báránnyelű.

Lejebb mint egy báronyos pázsit, oly látványt nyújt egy a távoból szemléve a sok szőlő, mit itt-ott tarkít fehér szalag gyanánt egy-egy keskeny hegyi út. Ahol pedig a hegy lankásodik, hoi a Balaton összeér a hegyel, ott a kised falusi házacskák tarkállanak praktikus rendtelenségben. És ez mind: a hegyorma, a susogó erdő, a gazdag változatos színt hegyoldal, az utszéli nyárfák mind-mind ott vannak a vízben, meg-megre megve, amint a víz egy kis hullámot ver.

De mi az? Lassú dübörgés veri fel a csendet! Vonat jó éles sipalással! Moraja mind erősebb lesz! Füstje lassan terjeng szerteszét. Foszlányai észrevétlenül szállnak szét a semmiségbe!

A gazdag színeknek megkapóan szép változata tárul elénk. A tiszta ragyogó kék ég, a kopár hegytető szürke színével harmonizál. A haragos sötétzöld erdő a szemnek oly jóleső vegyületet alkot s szőlők kékes zöld árnyalatával, míg a part-széli nádas szürkés zöld színe níg észrevehetően olvad egybe a víz opálkék színével. A kép változatoságát nagyban emelik az itt-ott csillogó fehér házacskák, melyek messze visszaverik a nap fényes sugarait.

Eloszlottak a báránnyelűk s az ég e pillanathban abban az eredeti szépségében pompázik, amit sehol máshol a világon feltalálni nem lehet. Amit a világon egy festő ecsetje nem tud visszaadni.

Úgy fekszik előttünk a Balaton, mint egy megolvadt csillogó opállap, mely halkán és diszkrétén veri vissza a délutáni napfény derült hangulatát. Valami leirhatatlan kedves, derült, méla rezgés járja át az egész képet, mely belopja magát a szemelőt szívébe.

És ép ez az, ami az ember előtt örökre felejthetetlené teszi a Balatont. E csodás szépségű tó minden időben a körülmények minden változatában valami új, ismeretlen, kedves érzést vált ki lelkünkől, mit felejtetni nem tudunk soha!

Ez az oka annak, hogy aki csak egyszer látta e csodás képeket, az hive, barátja lesz a Balatonnak mindörökre.

Ez az oka annak, hogy Kisfaludi legszebb dalai azok, melyeket a Balaton mellett, a Balatonról írt.

Kisfaludi szépséges hangulatai szállnak meg bennünket, ha Badacsony ormáról tekintünk szét a magyar Tempevölgyben!

Kozma Imre.

matban. A házak utca felőli oldalán feltűnő helyen pléhtáblák figyelmeztetnek, hogy: „Itt tüzet lehet jelenteni! A tűzjelzésre vonatkozólag pedig a következő utmutatás van: a ház belsejében elhelyezett tűzoltói vészkiűrt mellé szögezve a falra: Tűzjelzés.

Csáktornya városa tűzjelzés tekintetéből 3 kerületre oszlik, Csáktornya környéke alkotja a 4-ik kerületet.

I. kerület: a patak — balparti része 6 tűzoltói vészkiűrttel. (Lovassági laktanya; Schönfeld Sándor pékmester; rendőrség; Scheffer Rezső gazdasági telepe; Hajas József szállodája és az uradalmi major.)

II. kerület: a patak jobbparti része 5 vészkiűrttel. (Képezde melletti 40 számú vasúti őrház; Horváth Mihály vendéglős; Hepp Ede pékmester; tűzoltólaktanya; villamtelep.)

III. kerület: Buzás, Battyán, Zrínyikülváros és Vaspályaudvar 4 vészkiűrttel van ellátva. (I. Pezsgőgyári átjáró melletti vasúti őr; Srey György kocsmáros; Gáberc János vendéglős; Zserjáv Ferenc földmives Battyán.)

Mikor kell a tűzoltói vészkiűrtöt használni?

1. Ha az, kinél a vészkiűrt el van helyezve, tüzet vesz észre.

2. Ha bárki bejelenti, hogy tűz van.

3. Ha bármelyik helyen elhelyezett vészkiűrt felharsan, annak jelét kell továbbítani. Kürtjelek:

Az I. kerületben: egyes fuvások. (trara-trara...) jele: Bal!

A II. kerületben kettős fuvások (trara-trara-trara...) jele: Jobb-part!

A III. kerületben hármas fuvások (trara-trara-trara-trara) jele: Kül-város!

Vidéki tűz: négyes fuvások (trara-trara-trara-trara) jele: Vi-dé-ki-tűz!

Tűzjelmeztetés! Tűzriadóval a lakosságot és tűzoltókat félrevezetni kihágás: 1879. évi XL. t. c. 4. §.

Ö. T. Parancsnokság.

Jó tanácsok a vakációban.

Ipari pályára gyermekeinket!!

Nincsen igazuk azoknak, kik gyermekekből mindenáron diplomás proletárt akarnak nevelni.

Ma a közpályák annyira tele vannak, hogy oda törekedni majdnem neveltségnek tartom. Ma egy messze nyúló alakulás kezdetén állunk. A társadalmi eszmék, a természétes ellentétek, a mesterségesen szított gyűlölet fajok és vallásfelekezettek között, az általános és dühöngő erővel fellépő fegyverkezés mind megannyi gondolkodóba ejtő jelenségek.

Speciálisan magyar nemzeti szempontból igen fontos az áramlat, mely megindult, hogy az 1000 esztendőös földmives Magyarországából iparos és kereskedő államot akar létesíteni. Minderősebb hullámok alakjában jelentkezik a nemzeti eszme, mely Magyarország gazdasági függetlenségeért küzd.

Szóval általános a jelszó, hogy: Iparáramlatot a gazdaságilag alárendelt Magyarországból, amit a közeljövőben bizonyára ki is fogunk vinni, mint törvényben gyökeredző jogunkat.

Nyilvánvaló tehát, hogy gyermekeink jövőjét a produktív pályák fogják biztosítani s ebből kifolyólag jó eleve is figyelmükbe ajánlhatjuk a szülőknek, hogy gyermekeiknek igenis kell az iskola, kell az általános műveltség, de a négy középiskolából adják őket ipari pályára.

Azért nem hangsúlyozhatjuk eléggé azt,

hogy nemzeti érdek a kultúra terjesztése, és hogy sürgős feladatnak tartanók: az ország bizonyos részében gazdasági szakiskolák felállítását!!

H. E.

— **Hirdetmény.** Közhírré lételek, hogy a szabályszerű utlevél birtokában lévő kivándorlók is csak a csúcsai, pozsonyi, királyhídi, soproni, valamint a csáktornyai, pancsovai, ujvideki, gombosi és gyékényesi határállomásokon át hagyhatják el az országot és a hajójegyüket feltétlenül még az országban, de legkésőbb az ország elhagyása előtt a felsorolt határállomások valamelyikén már be kell szereznük. Azon kivándorlók pedig, akik bár kivándorlásra jogosultak s így szabályszerű utlevéllel, sőt az engedélyezett gőzhajótársaságok hajóira szóló hajójeggyel is el vannak látva, de nem a fentfelsorolt határállomásokon át kísérik meg az országból való kijutást, de sőt, ha az említett határállomások érintésével ugyan az országot elhagyni, de a határállomásokon ellenőrzést gyakorló határrendőrség előtti igazolás nélkül akarja az illető elhagyni az ország területét, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető büntetéssel büntelendő. Amely kivándorló tehát büntetés elkerüléséül akarja elhagyni az országot, annak 1.) szabályszerű utlevélre, 2.) az ország területén megváltott hajójegyre van szüksége, 3.) csak a felsorolt határállomások valamelyikén lépheti át a határt, és 4.) csak ha az ellenőrzést gyakorló határrendőrség előtt a három első kelléket igazolta. Amennyiben ezen felsorolt négy feltétel közül bármelyiket elmulasztja, kihágást követ el és a büntetést el nem kerülheti amennyiben azonban a határon való átkelése mégis sikerülne, visszatérése esetén az elévülési időn belül meg is büntelhető.

A községi előjáróság.

K Ü L Ö N F E L E K.

Gleichenberg.

Néztek arra nyugatra
Azt a magas csucos hegyet,
Hová a Nap este eljár
Keresni csendes nyughelyet.
Ahol egybevegyül lila,
Kék szín minden árnyalata,
Ahol olyan csodás sokszor
A haló Nap alkonyata.

A magas csucos hegytől
Napsütött déli oldalon —
Nyugodni készülő lelkek
Merengnek el a multakon.
Haló lelkek minden vágya
Tör ott az égnek fölé,
Az ónt a nap sugariba
Oly rózsás piros színt belé.

Ha nézed azt a szép hegyet,
Azt a csodás alkonyatot —
Juttassál az ottlevőknek
Egy-egy számó gondolatot.

Szathmári Sándor.

— **Kinevezés.** Kayser Mici urhölgy, Kayser Lajos gróf titkár tehetségsége lánya, két évet töltött Valenciában, Franciaországban, ahol nemcsak a francia nyelvet sajátította el alaposan, hanem az ottani kereskedelmi iskolát is elvégezte. Kayser Mici a tanév végén ugyanott érettségi vizsgálatot is tett. Mint halljuk, Kayser Mici urhölgy francia földön tett tanulmányait hazai földön fogja értékesíteni, amennyiben értesülésünk szerint a Veress Pálné téle országos Nőképző egyesület előkelő intézetében nyert alkalmazást, ahol a francia nyelv tanítására kapott megbízást.

— **Előléptetés.** A kereskedelemügyi min. miniszter Szilágyi György és Heinrich Oszkár helybeli posta- és távirtda ellenőrök, a X. fizetési osztály első fokozatába léptette elő. Eigner József, Messzárts János, Hadrovics Ferenc álliszettek pedig a C. táblázat 12-ik csoport 1-ső fokozatába léptette elő.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatási ügy miniszter Godra Gyula líptőszentmiklósi polg. isk. helyettes tanárt a csáktornyai áll. polgári iskolához segédtanárnak nevezte ki.

— **Ejegyzés.** Unger Károly helybeli állami polgári iskolai tanár jegyet váltott Wehofer Irma urleánnyal Máriafalván.

— **Kinevezés.** A Julián egyesület elnöksége a Szlavonijában részben megüresedett, részben most szervezett tanítói állásokra a következő tanítókat nevezte ki: Baranyay Lajost, Bódizs Bétát, Gáspár Jánost, Hochholzer Józsefet, Kenyeres Imrét, Kocsis Istvánt, Rác Gézát, Réffy Ernőt és Tanai Jenőt. A kinevezett tanítók mind az idén fejezték be tanulmányaikat a csáktornyai áll. tanítóképző intézetben s lettek tanítóképesítési vizsgálatot.

— **Értesítés.** A csáktornyai áll. tanítóképző intézet értesítője szerint az évvégén a növendékek száma 101 volt, akik közül az intézetben 87, az intézetben kívül 14 lakott. Segélyt 51 élvezett. A köztartásdíj havonként 28 K volt. A tanártestület 10 tanár, 3 hiteltanár s 2 nevelőből állott. A növendékek közül javító vizsgálatra utasítottat 13 tanuló, az osztályt 3 növendék isméli. Két növendék meghalt az év folyamán. A 101 növendék közül 97 magyar anyanyelvű s ugyanennyi róm. kath. volt. A Dunántulról az intézet 93 növendéket kapott. A gyakorló iskolába 39 tanuló járt a púsztafi iskolába 51 gyermek iratkozott be. Az intézetben szeptember, december s június havában voltak képesítő-vizsgálatok. Ez alkalmakkor 32 tanuló képesítetett (8 tanító horvát nyelvi képesítő vizsgálatot tett, 3 tanító kántorképesítést szerzett). A szünidőben megtartott tanítói továbbképző tanfolyamon 32 tanító vett részt. Az intézetben a jövő évi beiratkozások 4—5-én lesznek. Az intézet igazgatója Zrínyi Károly.

— **Porcinkula.** A Ferenciek legnagyobb ünnepe iránt nagy volt az érdeklődés s hó 2-án Porcinkula napján. Nemcsak a Mura-közbeli gyülekezett nagy sokasága, a hívőknek a Ferenciek templomába, de különösen a göcseji magyarok s vendek is nagy számban. A búcsú már 1-én délután kezdődött litániával és magyar predikációval. Ezt a szentbeszédet Varga Wolfgang hittanár mondta a róla megszokott egyszerű, alapos és meghatározó szavakkal. Szerdán is állandóan tömve volt a templom ajtóban hívőkkel, kik meggyóntak, áldoztak, misét és egyházi beszédet hallgattak. A búcsút a szerdán délután tartott vecsernye fejezte be.

— **Vármegyénk alispánja a jegyzők árvaházáért.** Zalavármegye alispánja meleghangu rendeletet küldött a megyebeli községek előjáróságaihoz. Fölbírvia őket az Erzsébet-árvaházra, mely elárvult jegyzők gyermekeinek lenne nevelőháza s melynek létesítése érdekében a belügyminiszter ajánló rendeletet adott ki, hogy a községek, mint erkölcsi testületek, vásároljanak az Erzsébet-árvaház most kibocsátott sorsjegyeiből. Alispánunk közli a belügyminiszter szép ajánlását, a célt, azt, hogy a községi jegyzők megérdemelt fontos nemzeti munkájukért a társadalmom odaadó támogatását. Alispánunk szép rendeletén tehát ez a dolog nem igen mulik, ám annál inkább a községi jegyzők fáradozásán. Az ő kári érdekeiről van szó.

Kérjük karolják is föl. És hogy tölkarolják, kiűnjék a jegyzők hivatalos lapja, a Községi Közlöny közléseiből. Ebben állandóan közlik azoknak a buzgó jegyzőknek nevét, akik legalább száz sorsjegyet helyeznek el a jó-tékony cél sikerére. Óhajlandó, hogy a felkes munkában a mi megyénk jegyzői járjanak elől. Ezt várja rendeletében alispánunk is.

Tüz. A rettenetes hőség és szárazság országsszerte megterti a maga gyümölcsét, mindenfelé tűzveszedelem jár a nyomában. A felhalmozott gyúlékony anyagok, — gabona, takarmány — csak egy gyenge szikra kell és pár másodperc múlva lángba borul az egész épület. — Így történt ez múlt hétfőn, jul. 31-én Drávavásárhelyen is. Délután 4—5 óra körül kigyúladt a Saantor István pajtája, és pár másodperc alatt lángban állott az egész épület, szekérszín, csűr és a mellette lévő istálló. Majd átcsapott a láng a szomszéd, ifj. Jalušics István pajtájára, ahol állítólag 18 szekér takarmány és 6 szekér gabona volt felhalmozva. — A füst láttára csakhamar kivonult a helybeli tűzoltóság, Marinovics Ferenc és Zsidárius György parancsnokok vezetése alatt. A drávavásárhelyi tűzoltó egyesületnek ez volt az első tűz próbája, a melyet — dicsegetésre legyen mondva — fényesen állított ki. — Valamennyi tagja a legnagyobb ügyességgel és megfeszített erővel dolgozott elejétől végig. De egymaga kevés lett volna, ha nem jönnek segítségére a szomszédos községek lakói, s csakhamar 17 feckendőtől ömlött a víz a romboló elemre. — Csakis ennek és kedvező szélnek köszönhető, hogy a tűz nem harapózhatott el tovább. — Ha véletlenül déli szél fúj, egy egész utcán ki lett volna téve a tűz veszedelmének. Este 7 órakor már vége lett mindennek. Legszerecsénelnebbül járt Saantor István. Annak a lakóháza az kukoricakoson kívül leégett mindene: paja, istálló, szekér, eke, borona, sertésfő, 2 malac, 1 éves bika, fél éves őszörjű és összes takarmánya és gabonája. — Ráadásul még megsebesült a háziasszony is, aki mentés közben három helyen szenvedett égési sebeket, mind a két karján és jobb arcán. — Hasonlóképp járt egy helybeli tűzoltó is, Hizsmán Mihály kúrós, a kinek hát szemébe fecskenedett valamelyik tűzoltó a nagy buzgótságban. Mind a kettőt — Marinovics Ferenc és Ivánosics György látták el a sebségességekkel. — A szegény asszony még most is betegesen fekszik a nagy jedségtől és átszenvedett fájdalmaktól. — A kár meghaladja a hat ezer koronát. Ennek egy része azonban megtérül, mert Saantor István gazdasági épületei biztosítva voltak, de Jalušics nem. — Ennek a pajtája égett le az összes takarmánnyal együtt. Ez utóbbinál valóban csodaszámba megy, hogy a pajtája előtt lévő kazal gabona épen maradt. Ha ez tűzet fog, úgy belesap a fáng a tőle 2 méternyire fekvő istállóba és akkor menthetetlenül leég az egész lakóház. A szomszédos községek közül a következők voltak a seveket kifáradni feckendőkkel: Csáktornya 1, Drávacsány 2, Szászko 1, Felsőpusztafa 1, Pusztafa (Drávavásárhelyhez tartozik) 1, Szt. Iónai major 1, Drávahíd 1, Zrinjfalva 1, Tótfalu 1, Drávamagyarod 1, Miksavár 1 és Drávanyagfalu 2 feckendővel. — Ez utóbbinak egyik feckendőjét Dobrai nevű, muraszombati vendégfőrs hozta a saját autójával, akinek véletlenül épen az nap dőlt volt Drávanyagfalun, s amint látta, hogy viszik a feckendőt, rögtön hozzákapaszkodott a motorkocsijához és ment vele szélesében a vész színeljére. — Hálas elismerésre méltó a drávanyagfalui és szászko-lakók, a kik fáradságot nem ismerve dolgoztak elejétől végig. — Úgy a fenti községek, valamint az ottlányi segédkező egyéb emberbarátok hozzájárultak a feckendők és Drávavásárhely község részéről a legelhálásabb köszönettel!

Katonák jövétele. A Klagenfurtban állomásozó 6-ik cs. és kir. huszárezred 1, 2, 4 és 5-ik százada e hó folyamán nagyobb lovassági hadgyakorlatokban vevő részt Magyarország területén. A tenneli huszárezred 4-százada Muraközön vonul keresztül s több napi elszállásukra nézve következő intézkedések tetetel. Az 1. század aug. hó 16-án érkezik s Csáktornya-Buzás és Battyánban lesz elszállásolva. A 2. század 16-án érkezik és Zalanyáron nyer szállást. A 4. és 5. század aug. hó 17-én érkezik s elszállásolva Drávavásárhelyen lesz. A századok állománya 5—6 tisz 115—120 ember és 115—120 ló.

Balatonfüred sorsa. A Kereskedelmi Bank tulajdonában már az elmúlt év elején opcióit szerzett egy építő és vállalkozó cég révén Balatonfüred megvételére. Ezt az opcióit már évek óta toldozzák-földozzák és most májusban ismét meghosszabbították két hónapra. A Kereskedelmi Banknak tehát Julius végéig nyilatkoznia kellett a fürdő megvételét illetőleg. Ugy halljuk, hogy a Balaton Szövetség új akcióba lép és a fürdő jövője és rekonstrukciója végett egy másik pénzcsoporthal való tárgyalásokra igyekszik rávenni a fürdő jelenlegi tulajdonosát, a Benedek-rendet.

Lovassági földerítő gyakorlatok. F. hó 19-étől 23-ig terjedő időben Eszék, Pécs, Kaposvár, Balatonfő, Csáktornya, Belovár területén belül, tehát Zalavármegye délkeleti részében is tökéletesen szabad módon és minden mezei kártokozás elkerülése mellett lovassági földerítő gyakorlatok fognak tartatni.

Lögyakorlatok. A varasdi cs és kir. 5. számú úlnászerepd f. hó 8-án reggel 4 órajától délután 1 óráig éles lötéssel harcászati lögyakorlatot tart. A lögyakorlat területe a csáktornyai, csáktornya-vidéki, drávavásárhelyi, drávacsányi és drávanyagfalui körgyógyosok területére is kiterjed, miert is a fenti jegyzőségek veszélyeztetel területén a jelzett időben való tartózkodás életveszélyes.

Magyar Figyelő. A Magyar Figyelő-nek legutóbbi száma gazdag tartalommal és előkelő íróival méltóan sorakozik az eddigi számokhoz. Bernát István az »Általános választói jog hatásköréről az Egyesült Államokban« iralapos forrástanulmányokra felépített cikket. Alexander Bernát nagy-szabású esszéit irt korunk művészi mozgalmairól, amelyek az illosztris szerzőnek álláspontját és felfogását a nálánál megszokott világossággal domborítják ki. Kenedi Géza »A beszéd művészetecimen a retorika mai szerepéről« értekezik. Természettudományi cikket Szabó Zoltán »Botanikai kertek feladata« cimen közöl. A szépirodalmi rovatban találjuk Szöllősi Zsigmond kitűnő novelláját »A legnagyobb gavallér« cimen, míg Herczege Ferenc Folytatja a »Vörös Kakas« gyűjtő név alatt összefoglalt szatirikus jellemzéseit, amelyek megdöbbantó élességgel mutatnak rá a jelszavak és gyakorlati közti különbségre. A tartalmas feljegyzések rovatban ezúttal sok irodalmi vonatkozású cikket találunk, amelyek szemponyjaink eredetiségénél és mégrásuk irodalmi előnyeinek fogva, szerecsésen egészültek ki e rendkívül gazdag tartalommal. A Magyar Figyelő előfizetési ára egész évre 24 K. (Budapest, Andrássy-ut. 10.)

Vasári ügy. A f. évi augusztus hó 10-én Ráckanizsán, és augusztus hó 19-én Muraszredahelyen megtartandó országos vásárookra hasított körmű állatok felhajtása a vidéken uralkodó száj és körömfájás miatt tilos.

Barlang és gyógyfürdő Tapolcán. Tapolca északi részén barlangra akadtak. Részvénytársaság alakult, mely azonnal hozzáfogott, hogy a barlangot a közönség részére hozzáférhetővé tegye. A munkálatok már nagyban folynak. Több méternyi lépcsőlejtálat készült, hogy a barlangban levő 22—23°-os meleg, kristálytiszta vizu tavat a közönség fürdőnek használhassa. Tapolcának ez a természeti szépsége nagy közönséget fog messze vidékről oda vonzani és valószínű, hogy a barlang melegvizü tava gyógyfürdőnek fog bevalni.

Testi sértés. Még a múlt hó folyamán történt Csáktornyan a Deák-utcában, hogy Dobsa Mihály drávazsentiváni lakos fuvaros lovak meghökrosodtak és a tulajdonos mulasztásából kifolyólag az utcán Beck Jakabné szűll. Gregorincsis Katalin helybeli lakosnő elgázoltak. máltal nevezett asszony 20 napon túl gyógyuló testi sértést szenvedett. Dobsa a büntető bíróságnak jelentetett.

Fürdőélet a Balaton mentén. Tízán még soha sem volt a Balaton mentén oly élénk élet és oly látogatottak a fürdőhelyek mint az idén; mind két partján tele vannak vendégekkel még a legkisebb helyek is, aminek az az oka, hogy a tengerparti fürdőkbe a kolerától való félelem miatt nem mennek a vendégek, hanem a hazai fürdőkbe mennek, s ezek közül a mi kis magyar tengerünket keresik fel legtöbben. A fürdőzők száma egyre szaporodik, mert az idő igen alkalmas. Bárha ezek a vendégek a jövőben is megmaradnának, akkor a balatoni fürdőélet méltán első volna, csakhogy egyik-másik helyen a drágaság el ne riassza a vendégeket.

Műdohány. Lukács Lászlónak öröme van. Alig néhány napja emelle föl a dohányárakat s máris egy találmányra hívta föl figyelmét, melyből még több haszna lesz az államnak, mint a dohányjövendékből. Ugyanis Havassy Oszkár vegyész-mérnök kérvényben értesítette a pénzügyminiszteriumot, hogy föltálat egy vegyületet, melyben bármely favelelet dohánnyá jól változtatni, ha abban megáztatják. Hogy más most finomabb vagy durvább dohányt állítson elő, attól függ, hogy milyen levelet áztatott bele. A föltaláló a szer titkát kerek tíz millióért akarja kedvezményesen áron az államnak eladni. A pénzügyminiszteriumban most kísérleteznek a boszorkányos szerrel.

Sertéskiviteli tilalom. Bányavár és Csáktornya községekben lelépelt sertésvesz miatt sertéseknak a luttenbergi kerületbe való kivitele további intézkedésig megtiltatott.

Elfogott kabáttolvaj. A stridóvári csendőrség Csaurin György Mártonhalom községhez tartozó Mártinosoveghegyi illetőségű egyént a susaki csendőrorparancsnokság megkeresésére m. hó 21-én elfogta, mert Csaurin Susákon lakó társának Kabatrusek Józsefnek egy 32 K-át érő téli kabátját ellopta. Gyanusított egyén a lopott kabátját együtt m. hó 22-én a helyi büntető bíróságnak átadatt.

Országos baromfivásár Sopronban. A Nyugatmagyarországi Földmívelők Gazdasági Egyesülete ez évben ismét országos jellegű baromfivásárt rendez folyó évi október hó 28-29—30-án. Az egyesületnek a multban megtartott tenyészbaromfivásárokkal sikerült a közönség érdeklődését a fajbaromfityenyésztés iránt felkelteni és a dunántúli tenyészők kívánságának tesz eleget, a midőn Sopronban a régi városi lovardában ez évben is országos jellegű baromfivásárt rendez. A földmívelésügyi kormány előre láthatólag ismét nagyobb mennyiségű fajbaromfit fog Sopronban vásárolni.

Búcsúszó.

Szívélyes »Isten hozzád« és hálás köszönet mindazoknak kik illenit látogatásom alkalmával engem megisztelttek, különös köszönetem a tanusított szíves előzékenységért Meider Bernát és nejének.

Friedmann Bertha
Cleveland (Amerika).

Szerkesztői üzenet.

Legény dalok Muraszterkereszt. Vettük a hanglejtőket, melyet a kis Kovacsics Antal megirt. Közölni azonban nem közböhetjük. Természetes, hogy egy elemi iskolai, pláne horvátjaku gyermek még nem irhat oly költeményt, mely a költeményeknek minden tekintetben megfelel. Hangulat és érzelem azonban, elismerjük, van a Legénydalokban. Nemcsak a természetet szereti a kis fiú, de a természetben a magyar hazát is visszatükrözteti. Minden sorban elárulja, hogy a magyar hazát igazán szereli. S ez dicserni való dolog a horvátjaku kis fiú részéről. Hálas elismerés a tanítónak, ki ez érzelmet benne ápolja, a fiúnak lelki tartalmat ad, s azt már most versformában is megszólaltatja.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novina, se imaju poslati na ime urednika u Csaktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na hrvatskom i mađarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Preporučena ošna je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvrt let 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.
Obznane se poleg pogodbe i fat računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surednik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SANDOR.

Hasen od mladine.

Mladino zveksinoma zaradi mesa povamu. Pura, picek i kopon dobru pečenku daju, ako su ni preveć mršavi. Vu dobro cenu onda prodaju mladinu, ako je krmljena. To je važna stvar pri gospodarstvu. Istina, da okolo nas još ljudi ni krmiju tak mladinu, kak bi to morali, makar je to ni tak velika zadaća i posel i naj siromaškeši lahko to obavlja. Guske i race negde i prinas krmiju. Kokoši i piceke još nisam videl prinas krmili, zveksinoma mršave prodaju. Znamo da je mladina iz prez šopanja dosta požartljiva itak je zato ni dosta samo ono kuliku mladina sama dobrovolno poje, moramu ju pri siliti, da vnogo jede, tojest šopati. Zmele napravimo kruglice, to vu mléko namočimo u stem šopamo pure. Kopone, kokoši, guske i race znamoćenom kuruzom ili pak vu mléku namoćenim kruhom šopamo. Šopana mladina lépo bélo mesu ima i tak čuda draže se more prodati. Dva, tri tjedna je dosta šopati mladino. Doklam šopanje traje, mladina vu stiski mora biti, da se nemore vnogo gibati. Gajbe vu takovim mestu moraju biti, gde je mladina vu miru. Gajbe se svaki dan moraju čisto posnažiti. Nadan višeput triško vodu punudimo mladini.

Mladino svaki dan moći prodati. Nije ravno potrebno na pijak nositi, lahko se i doma proda. Skorom svaki tjeden dojde koponar vu selo, samo da on itak po takovi ceni ni kupi, kak se vu varašu na pijacu proda.

Vadlinga s vragom.

Frank Konrada su 911. leta orsacki plemenitaši i poglavari za cara zebraali.

Kada je novi car tronuša zadobil, odmah je svakojačke premenjbe zahteval namimre pak stare poganske cirkve je pridelatli dal za katoličke kapele i cirkve.

Zidanje je hitro išlo, jerbo je sam car svigde bil i sve je sam svojimi očmi prigledal.

Za malo vréme su se bajari proti Franku postavili i tak je on prisiljen bil svojom vojskom vu Bajarsku zemlju vrditi. Zidari su vu boj sprovdili cara i tak je pri cirkvah zidarsku delo postalu. Jedno cirkvu su skorom već dogotovili, da se boj počel, samo četiri veliki kamenati stupi su još potrebni bili, bez kojih je cirkvu nije bilo moći dogotoviti.

Mesec za mesecom je tak minul. Jeden dan bez nadnjaja dojde glas vu varaš, da car dimo dojde. Biškup pak je zapoved dobil, da on isti dan, kad car vu varaš stupi, mora novu cirkvu posvetiti.

Carov kapelan, Cirillus, kojemu su takodjer na glas dali ovo svečanost, se jako zamislil i hitro je bejžal k zidarskomu majstru stom zapovedjom, da kuliko gud

Naj bolšu cenu ima mladina vu zimi i pred veksemi svetki. Piceki i male race se naprotuletje prodaju naj draže, jerbo onda ga još malo toga. Srećna je gazdarica, ako već vu marciusu ima piceke naprodaju.

Pokehdob šopana mladina veliko cenu ima, trsiti se moramo, da navék šopano mladinu pustavimo na piac.

Veliki hasen nosiju i jajca. Pure i guske zveksinoma samo tuliku jajcah zne-seju, kuliku obsedeti moreju. Kokoši i race pak nam tuliku zne-seju, da dosta imamo za domaći barat celu leto, poleg toga pak i prodati moremo.

Vieti je dobro spravlati jajca, da vzimi imamo dosta za trgovino, jerbo onda imaju najveću cenu. Jajca se tak moraju spraviti, da se ni zasušuju i da nikakovu duhu ni dobiju. Zato se moraju jajca med pleve, med žagovinu, med suhi mehin ili med žutu zemlju vu suhu mestu sraniti.

Hasna nam nosi i perje. Skupsti guske, race i pure samo poleti je smeti, gda nije zima i gda se furdaju jerbo onda punu menjšu bol čutiju.

Svako perje ima cenu, ipak bélo su najdraže proda. Poleg toga svaka gazdarica se naj trsi, da si béle guske i race spravi na pleme.

Koji gazdi su člani našega gospodarskoga družtva, oni domaće pisane gusake i racake pri družtvi premenili moreju za čistom béle, kak su to već jedni lani probali pak su jako zadovolni bili.

bude koštalo, cirkvu do onoga vremena mora zgotoviti. Ali majster niti čuti, niti znati nije štel od toga, jerbo bez stupov nije mogućen bil cirkvu zgotoviti.

Kmičen jenski večer je bil. Cirillus se hiće napostelji i nemore zaspati. Dobro je videl nad svoj mali oblok staroga poganskoga turna, kak okolo njega vrane i kavrani léteju. Veter plačuć javče postanju i cvili spotrmati vratmi, kak dabi celo stanje punu bilo strahah, kak dabi se stanje štelo porušiti.

Cirillus na nikakvinačin je ni bil mogućen zaspati. Vužgal je jedno malo vampoлицu i počel je iz biblije citati. Najedenput kak dabi stréla bila vudrila, tak se je steplo stanje. Prezstrašen pogledne gori iz svetoga pisma i vidi predsobom jednoga zidara.

— Znam i poznam tvoju misel — veli noćni gost — zato sam došel, da ti napomoć očem biti. Iz carove cirkve faliju četiri kamenati stupi, zavežujem se, da odmah ti je tu postavim i biškup pozutri, gda car dimo dojde, more cirkvu posvetiti.

— Poznam te, zločestna duša! zakrići Cirillus srdito. Ti si peklenski šatan i očes moju čistu dušu zadobiti.

Vrag smejuć odgovori:

KAJ JE NOVOGA?

— **Nagradjivanje.** Danitz Šandor od štridovarske državne škole ravnatelj-učitelj je četiristo kurun nagradu i počastnu diplomu dobil za cepilnjak skrb i u redu državanje.

— **Novi živinar.** Kr. ug. ministar od poljodestvene posle je za pomaganje Békési Armin budapeštanskoga živinara na Csaktornja dolipostal.

— **Smrtno zgazenje.** Med Csaktornja i Varazdin na željeznički streki, med 28 i 29 vahti se je nesreća pripetila julius 24-ga dana u poldne. 6822. brojni personalni vlak je na smrt zgazil u pol 12 uri jednu cigandievokju. Nesrećna dievojka je duševno bolestna bila, i samo tak moći raztumačiti, da je nju vlak zgazil. Dievojka je iz Velkoselo občina bila, i višekrat su nju na Dravavašarhelj i Pustafa okolici vidli, kada je hodila kruha prosit. Dorottja je njezino ime bilo, ali su ju i za Ilona zvali. Dievojka je tak 18—20 godine stara mogla biti.

— **Dojdu husari.** Takov glas se čuje, da csaktornjaški ulaneri budu premješteni, i da Csaktornja varoš će u Ferenc Jožef kasarnu husare dobiti. Veždašnji soldati, ulaneri budu u Szombathelj premješteni, a knam pak budu husari, keckemétski dečki došli. Hej husari, husari, liepi junaki. Bog vas nek donese čim predi u naše lépo Medjimurje!

— **Naglo smrt.** Zerković Matjaš od Hétevezér občine birova je julius 25-ga dana

— Ja budem se zavadal stobom. Ti si, kak ja znam, prvi med svećeniki, pak ja mislim imaš tuliko jakosti i znanosti, da fertal ure odslužiš jedno mesu. Vu Rimu imam četiri mramorske stupe. Ove donesem vu tvoju cirkvu, doklam ti mesu odslužiš. Ako med ovom vremenom mine meša, stupi su tvoji, ako pak nebude fertal vure meša minula, duša je moja.

Cirillus si je počel premišlavati:
— To za istino moremo razkérati, im je Rim tak jako dalko.

Ogledne se na vraga i zakrići:
— Držim vadlingu! Ali nesmeš predi oditi, doklam ja mesu ni počmem.

Vrag je i to prevolil i doklam se kapelan spravlal, léčas se vrag na turnu složil. Cirillus si zeme dva dečeca za ministrante i počela se grozovita igra.

Strahoviten veter je spuhnul, stréla za strélum je létala i niga bilo pristanka.

Komaj je počel pobožen svećenik mesu čitati, već je vrag donesel prvoga stupa i odmah ga je na mestu postavil. Pred polovicom meše je već i drugi stup tam bil. Svećenik se ogledne i prestrašenu spazi, da je i tretji postavljen.

Cirillus je gluh i němi postal vu velikom vihru, svete réci su počele tancati mu

na hitroma umri. Doktorska vizita je ustanovila, da je birova sreča uzma zaklala.

Ogenj. Opet je ognja zrokuval eden mali dečko, na koga su roditelji nikvo strb ne imeli. Na Majortaku u minucem mesec 18-ga dana je ogenj nastal pri Oletic Martona udovici u gurni Zgorost je seno. Ognja je Terstenjak Peter tamosnjemu stanovniku cetiri godisnji Boldizar decko zrokuval.

Fajni ftici! Podvezanec Rokuš udovica, koja u Baltjanu stanuje, je ne zdavnja tozbu napredala, da iz njezine komore su nepoznati cinaci tri hektoliter jecmena i kurazu vkrali. Zaudari su ustanovili, da su zito od zene njegvi sini vkrali. Mati je ne hotela, kaj budu sini kastiguvani.

Nesrečni mladi človek. Politzer Henrik pričuvnik poručnik se je u Beču vu Dunaj vtopil. Julius mesec 23-ga dana je Politzer s dvemi pajdasi u Dunaj isel kupat. Jeden hajov se je priblizavai k njim, na kaj su se ovi tri pajdasi na brezuljk seli, i odonut gledali one meterne telese, koje je parobrod zrokuval. Na jedenkrat je jeden veksi teles Politzer Henrika k sebi vtelek i pod jednim trenutku je već od mladi človek med kotače došel i izniknul. Njegvo mrtvo telo su još niti do vezda ne mogli najti.

Skočenoga soldata iščeju. Od sombatheljskoga 83-ga pjeskockoga regemeta je jeden naknadapričuvnik soldat, Auček Šandor gestenješski 28 godišnji cipelar skočil. Vezda ga u celim orsagu iščeju. Zapoviedništvo tak misli, da je Auček prama Amerike vzel puta.

Velika nesreča u jedni gospodarstvu. Poltek Belatinca u nemčakskim marofu se je velika nesreča pripetila julius mesec 25-ga dana. Naime sedem zetelac-čezaki, šest muži i jedna žena su na marofskim dvoru jednu plastnicu metali. Plastnica je već više meterah visoka bila, i kaj bude još višesa, jedno dugu lojtro su k njoj preslonili. Na lojtri su svi sedem težaki našli svojsoga mesta i jeden je drugomu u ruke daval snope, dok je snop k zadnjomu težaku u ruke došel. Veselo je isto delo, kada se je najedenkrat lojtra potrla i

pred očima. Ministranti od jednoga hitroga slapa se doli zrusiju. Svećenik nije mogel već čitati. Vu strahu i vu veliki sili pobere si zadnju jakost i naglas za povpva:

— Ite, missa est! Dominus vobiscum!

Na zadnje reči, kak dabi ves ogenj bil vu cirkvo vudril, takova svetlost je postala.

Ručanje, skripanje se čulo i svećenik kak mrtvci opadne pred oltar. Najenput je velika krmica nastala.

Vu varašu se prebudiju ljudi. Stražani i soldati zlamapsi bežiju vu cirkvo. Tak su našli ministrante i svećenika, kak su se doli zrusili. Ali vidli su i nekaj drugu: tri mramorski stupi su bili postavljani na sredin cirkve, četiri pak je potran ležal na jedni kamenati kocki.

Tri betežniki su samo vjtro k sebi dosli i pregledali. Sad su ljudi zaznali, kaj se je priretilo. Vrag od velike srditosti s bog toga, da je vadingu zbugil, je tak hitil četrtoga stupa, da se odmah potral i da se je čeli varaš stepel, kak dabi potres bil.

Drugi dan je došel car, biskup je posvetil cirkvo, i obedva su jako pohvalili se-gurnoga i spametnoga kapelana.

Stráy Ferenc.

težaki dolibučnuli. Posljedak padaza je zena, koja je noseča bila, tam na lice mesto čete rodila, dvé težaki su težko; a drugi pako menjše rane trpel!

Smrtna nesreča pri mašini. Kasti Jozef bogat poljodolavec je pšenicu dat na mašini mlaiti. Njegva jedina dievojka, 14 godišnja Juliska je hranila mašinu, tojest snope u mašinu spravljala. Dievojka se je med dieloni tak nesretno skliznula, da je mašina njoj levo nogo strgnuta tak, da za neštere ure je umrla.

Nesreča na alsolendvanskim briegu. U minucem mesec 24-ga dana Hozian Jozefov podrug let stari Istvan sin se je na briegu stojeći okoli hiže igral. Med igranjem je u jednu mlaku opal, i vu njem vtopil se. Proli roditelje su izragu podigii.

Ogenj. Ova strahovita suša i vrućina, koja muči črez više tjednov, ne samo nas, nego čelu Europu, pobira svoje aldove po celim orsagu. — Nemine den, da čovek nebi čital, da na pet-šest strani vudri vun ogenj. Tak se pripetilo u tjeđen v ponedeljek, jul. 31-ga v Drávavásárhelyu. — Odvečer, okolo pol pete se vužgal škedenj pri Szontov Stefanu i za par minut je v plamnu bilo celo stanje, parma, kolnica i stala. Odovud je prek vudril plamen na susedov škedenj pri Jalušic Štefu. Kak povédaju v škednju je bilo do 18 vozov krme i 6 vozov snopja skledjeno. — Za čas su dobežali vun domači ognjogasci pod voditeljstvom Marinovic Ferenc i Žnidarics Gjura s tréma spricalkama. To je bila prva proba za naše ognjogase i moći reći, da su se lépo skazali. — Svi do jednoga delati su tak verno i dobro, da se svaki čudil. Ali sami nebi mogli vgasiti ognja, da njim nedojdu na pomoć i susedne občine ljudi. Za čas je iz 17 spricalki letela voda na ogenj. — Samo tak su mogli zastaviti ognja, da je ne prek vudril na bližnje susede. — K tomu je zdolec puhal. Da bi vtegnul jug puhati, tak čela valica bi bila v pogibelji. Večer ob 7 uri je već svemu bilo kraj. — Najnesrećeši je Szantor Štef. — Ovomu siromaku je zgorelo zvun hiže i kuruznjaka sve do fundamenta: škedenj, stal, kola, plug, brana, kolci, 2 pajceki, i leto star bik, pol leta stara telička i sva krma. — Na gurni se sušilo na ponjavi zito i to je vništii ogenj. — K tomu se oranila i njegva dobra žena. Štela je pajceke vun stirati iz kotca i medtem toga nju je dim zabliknul i na tréma mesti se obežgala, obedve ruke i dešno lice. K tomu sposobno je izhodil i Hižman Mihajl ornist, koj je skorom oslépel na jedno oko. — Jeden ognjogasec mu je od velike marljivosti v levo oko sprical, sto je bil to, ne znati. — Obedvem su prvu pomoć dali Marinovic Ferenc i Ivančić Gjura ognjogasci. — Ženi su namazali i zvezali ruke i glavu a ognjogascu pak levo oko. Sirota žena još ve leži betežna od velikoga straha, boli i žalosti. Kvara je do 6 jezer kurun. — Od ovoga jedna stran se povrne, kajti Santor Štef je imal svoju stanja sekurirano, nego Jalušic ne. — Pri Jalušicu je zgorel škedenj, sva krma i snopje. Med stalom i škednjom stoji jen kup snopja. — Na svu sreću ovo su obranili. Da bi se ova plasnica vužgala onda bi mu zgorele obedve stala i hiža. — Z med susednih občinah su sledeće došle na pomoć: Csáktornya s jednom, Drávacsány 2, Szászok 1, Felőpusztafa 1, Pusztafa 1, Svete helene 1, Drávahid 1, Zrinji-falva 1, Tótfalu 1, Drávamagyaród 1, Miksavár 1 i Drávanyagfalu v dvéma spricalkama. Jednu je Dobrai zvani

ostrijaš dopeljaš 2 metora. — Ra on den je imel posta v Nagyfalvi. — Kak je videl, da pelajo spricalka, čomani je zapovedal rezprei koje v spricalka pripacit k svojemu motoru. Postenje i hvale su vredni nagyfalvski i saskóiski ljudi, koji sa od početka do vrdoga večera delati neprestano. — Tak gosi imenovane, kak i svi ostali koji su bili tak dobri, da su se potrudili braniti, naj primeju od strani pogorelov i od strani Drávavásárhely občine najredčniju zahvalu!

Munja u cirkvi. Grozoviti viher je bjesnoval u minucem ponedelek u Balša občini. Munja je med božestvube naravudrila u grékokatoličku cirkvu. Jednu ženu je zaklala, a tri na težko oravnila, jeden muž je ogluhlil od gorostasne praske.

Zakal je svoju suprugu. Parkanji Janoš aradski gazda je svoju suprugu dolivpicil, jer je ne verba bila k mužu. Žena je odmah umrla, Parkanji se je sam najavil pri odvjetničtvu, gde su ga uhitili.

Samoubojstvo pred goste. Verigin, jeden jako bogali ruski podpukovnik, koj polek Gačina mesta lépoga kastelja i vrta ima, je u minucem ponedelek više goste k sebi zval, kaj se budu u vrtu zabavljali. U vrtu su dze stole prestirali, banda je igrala, a šampanjaci pako pucali. Najedenkrat je Verigin od kastelja na luren gori isel, i odonut se je dolihitil. Na gostove vidjenje je umrl. U jednim listu je to pisal, da je veselo hotel od življenja se razstaviti. Samoubojstvi zrok je nepoznato.

Umorstvo u Nagkaniži. Grozno umorstvo se je pripetilo u minucem ponedelek pred poldan u Nagkaniži na pijacu, kada je jedna kiskanizanska šliarka svojsoga muža umorila. Moži Janoš zidar se je pred desetmi létmi oženil s Vajda Rozum, ali ženitba je ne bita blažesa, jer suprug se je uvijek svadil, delati ne hotel, pil je, i našilil je njegovu ženu, da nek hodi na piac zelenje tržiti i onda je peneze suprug od žene vkrajjemal. Moži je uvijek buhal svoju ženu tak, da je siromaška žena svojsoga muža u petek tam ostavila i k roditelji je išla. U ponedelek pred poldan je Moži na hitroma na pijacu bil i prvič od njegve supruge sestru, Vajda Annu je tak zbuhal, da je siromaška dievojka na trotoar opala, onda pako k supruzi se je obrnul i nju je višekrat u glavu vudril i na hitroma k žepu je metnul ruku, kak dabi hotel noža van vzeti, ali njegva supruga to videti, ga je prekratila, i iz njezinoga žepa je jednoga noža vanpuknula i to trikrat muž u prse vpicila. Na pijacu je velika halabuka nastala: redar je odmah Mozia u soldacki špital dal odnesti, gde je suprug za fertaji ure umrl, ženu pak su uhitili.

Zgoreti melin. U Murahel občini hataru julius 26-ga dana se je vužgal i zgorel Pivar Ivanov i Cipot Jozetov muraheljskim stanovnikom na Mura rički zidani obće melin. Ogenj je tak nastal, da su od melina gazdi višemi prijateljemi ribe pekli na ražani u melinu i kada su se već najeli, goreču žerjavku su tam ostavili i iz melina otišli. Melin, koj je ne bil osjagaran, je na čistoma zgorel.

Smrtno kupanje. U alsolendvanskim kotaru na Kotu je julius 23-ga dana Oslai Rozi 8 godišnja dievojka kupat išla u Muru. Med kupanjem je na jedno gliblese mesto došla, i dok bi mogli njoj na branenje dojti, u vodu se vtopila. Njezino mrtvo telo su samo drugi dan mogli najti.

Zgoreto malo dēte. U Tallian-dörögđ obćini je grozno smrt trpelo jedno četiri godišnje malo dēte. Dēl Jozef, tamošnji stanovnik, je svojom suprugom na polju delat, domaj je ostavil jedno četiri i jedno dve godišnja dēta, koji su se pod staromjakom pazljivosti u pojal doliegnuli i spali. Nēdugo se je menjše dēte prebudilo i vodu je prosilo od majkice, koja je s malom detetom u susedstvu isla k zdencu, u pojal ostavši vešu spavajuću dēte. Kada je stara žena s malom detetom se nazaj spravila, objeseno je vidla, da od pojalte krov, u kojim je četiri godišnji mali dečko spaval — u plamnu stoji. U veliki plašenosti je čisto pozabila od maloga deteta, i dok je pomoć došla, mali dečko već je na čistoma zgorel. Kak je oženj našt, nē moći znati, brēas je netko pojalu vužgal.

U zdenec je skočil iz žalosta ljubavi. Polek Kiskomaroma na Savolj pusti med zetelac-lezake je bil Ujhelji Jozef osemnajst godišnji zetelac momak, koj je zaljubljen bil u Magary Julcu, u jednu najlepšu želectadievouku, ali koja je inōmaka nē osbiljno vzela, za kaj je momak, kada je svojini drugim na zdenec isel po vodu, nutar je skočil u dvanajst meter gliboki zdenec. Njegov pajdaš, koj je to spazil, hapil je kričati, na kaj su težaki na lice mesto se žurili. Afi biēno su gledali, kada su momaka bez rane vidli u zdencu do pojasa vu vodi stati. Težaki su jedno vože pustili u zdenec, kaj budu momaka gori vlekli, ali on je nikak nē hotel gori se spraviti. Med tēm su celu stvar najavili žandarom, i jeden žandar se je na voz dol spravit u zdenec. Kada je to videl samoubojnik kandidat, prek se je dal, i tak su ga iz zdenca vanvlekli.

Samoubojnik. Kalin David agent se je julius 29-ga dana u Kesthelju iz Balaton mesa vu Balaton hitil. Od čudruštve matrozi su na hitromia ta došli, kaj ga braniju iz vode, nego onda je već mrtve bil. Taloš Šandor bogati bančadski osebniak se je u Balaton zakal. Svojega imetka je svojoj nevjerni dragi ostavil.

Dari za pogorelce. Magjarski kralj je za konstantinopoljske pogorelce iz svoje blagajne dvanajstjezer kurun dara postal. Ministar izvanjskih posila je na ov čil sest jezer kurun daruval.

Serb priestolonasljednik i Helēna vojvodica u Budapeštu. Šandor priestolonasljednik je julius 30-ga u polдне iz Belgrade na Budapešt dolazil i u Hungaria-svratištu odsjesil. Priestolonasljednik je podpuno u inkognito dolazil u svratištu i na prijavnu cedulu je D'Avala ime pisal. U civilni opravi je bil, nitko ga je nē poznal, nego ipak od svratište peršoni dobro su znali, tko je ov veliki gost. Svojega obeda je u njegovj sobi potrošil. Za obedom je k njemu došel Vintrović serbski konzul. Drugi dan je priestolonasljednik u njegvi sobi zajtrekuval, onda pak na flakkeru se je k južnoj željeznici vozil, gde je počekal svoju sestru, Helēna vojvodicu, koja je iz Taljanskoga došla u Budapešt, i obedve su se u svratištu vozili. Priestolonasljednik i Helēna vojvodica su se poslie podne ob fertalj četvrte ure u Belgrad pntuvali.

Umorstvo na prošenju. U Lesnjek obćini je u minućem nedelju prošnje, a za tēm pako plesna zabava bila. Med plesanjem se je Dan Gorgije posvadi s Lehuc Miklošom. Med svadjenje je Dan noža naprē vzal i Lekuca u šinjak vpicil. Lehuc je odmah umrl. Krvnika su uhitili.

Papin bolest. Sveti otec rimski

papa je u minućem nedelju ormediel. Iz ovoga omedlenja je odmah k sebi došel, ali još je uvijek jako slab.

Priestolonasljednik na manōvru. Ferenc Ferdinand priestolonasljednik bude nazočen pri ovim manōvru, šteri se bude med september 6 i 10-ga obdržaval na Slunji i Pitvcaiskijezero okolici. Ovdje bude 13. (zagrebački) vojnišbor svojega manōvra držal.

Samoubojni generalski štopni satnik. Bendian Emil generalski štopni satnik se je u minućem pondelek v noći vu Kaša varašu s revolverom u glavu strehli i odmah je umrl. Lista je nazajostavil, u kojim piše, da ga nek bez soldacke parade zakapaju. Bendin Emil je 31. godine star bil.

Explođeranje. Na Rhone brežuljku stojeće Port Milletu (Francuzkiorsag) jedna hiža, u kojim je puškinprah bilo skupaspravljeno, se je explođerala. Explođeranje se je na deset kilometar dalecine moglo čuti. Tri človeki su umrl i explođeranu hižu jednomu mrtvo telo na jeden kilometar daleko su našli od explođeranje mesto. Ovo nesreću su ljudi iz nepazljivosti zrokuvali.

Smrt pivokralja. U Newyorku je umrl u minućem dneve Bernheimer Šimon »pivokralj«, koj je po prilici osemnajst milijun kurune nazajostavil. Osobiti človek je bil, i najvećše veselje je vu tom imel, da je bubnjal. On sam je jednu baudu gori-držal, kaj mu je na leto osemdesetjezer kurun koštalo i vu ovi bandi je on sam velikoga bubnja vudril. U minućem sriedu odvečer je ova banda igrala i Bernheimer je gorljivo vudril bubnja. Med tēm ga je srčna uzma dostigla i odmah je umrl. Bernheimer je 60 godišnji stari mladenac bil, i njegov veliki hrb bude u Nemškiorsag vandral, jer tamo živju njegvi herbi.

Dinamitkatastrofa. U Dire Danahu (Abessinija) se je u minućem pondelek dinamitkatastrofa pripetila. Carina hiža i po prilici pedeset, europaiske hiže su u zrak letele, Tri abessiniski i šest jermenski človeki su si života zgubili. Od varaša najvećši stran se je unistil.

Smrtno kupanje. Iz Kaša varaša javiju, da se je tamo u minućem pondelek Rumeleio Gjörgj zubteknikar med kupanje u Hernad vodu vtopil.

Žrtvi od Dunaja. Ivan Šandor dvajsti godišnji malar se je u Upeštu med kupanje u Dunaj vtopil. Njegov mrtvo telo su još nē našli. — Sič Istvana supruga, jedna 23 godišnja težakinja je iz 4-ga brojnoga hajova u Dunaj skočila i u telesine izniknula. — U Budapeštu pri željeznom mostu u minućem nedelju poslie podne su jednu mrtvo telo vanvlovili iz Dunaja. Strvina je okoli 30—35 godišnja. Na rubači je R. Š. monogram bil. Nē su mogli još ustanoviti, koj je ov samoubojni muž bil. — Doduše samo pri željeznom mostu su jedno muško strvinu vlovili iz Dunaja, koja je okoli 26 letna i nepoznata.

Zgazil ga je obrtvlak. U Budapeštu na Böhmu-ulici pod 4. brojom je obrtvlak zgazil Čizmadia Istvan težaka. Kogači su mu obedve noge zrezali, i dok su brantelji tamo došli, već je nesretni človek umrl.

Jedna mati je obnorela. Grozna nesreća se je pripetila u minućem pondelek na Erzēbelfalva obćini. Jeden šereg deca su se igrala tabora u seli vu hataru med pesekjame. Tabor, harcuvanje je trajalo, kada se je jedna jama srušila i pod sebe zakopala od deca voditelja. Horvat Gjulaja, kojega su med ruševine na smrt van vlekli Od diēte

mati, kada je vidla od njezinoga sina mrtvo telo, u žalosti je obnorela. Noža je u ruke vzela, i stēm je kričeć bejzala gori-doli u seli, s zakolenjem je grozila ljude. Jednoga redara, koj je pred njoj stal, je i oranila. Nesrećnu ženu su u bludnicu spravili.

Korytnica je zgorela. Jedna glasovita magjarska kupališta je u minućem nedelju na čistoma zgorela. U Korytnici poslie podne ob poljedni uri je na kupalištni zidanici oženj van vudril, i za kratko vrēme nē samo kupalištna zidanica, nego i Pompeji, Amalia i Tisa, zvane ville su u ognju stale. Braniti su nikaj nē mogli, ar veter je na hitroma iskre sim-tam hitaval. Vatrogasci, soldati, i tamošnji gosti su se na branenje žurili, ali sve je zabadavo bilo; zidanice su do zemlju zgorele. Kvar je jako veliki.

Smrt u Tatri. Eril Adolf st. pöltenski učitelj kakti turisti je hotel u minućem dneve na Tatra brieg gori plazili. Ali med plazenje se je skliznuil i tak nesrećno doli opal u jarače, da je, predi dok bi ga mogli u spital spraviti, umrl. Mrtvaca su na Kēsmark odnesli i odonut dimo spravili.

Patvorenje. Madarassy Irēn diēvojka je u Kispeštu jednoga vekselina na 12 jezero 400 kurun patvorila i onda svojim dragom skočila. To je hajd fajna dekla!

Nekaj za kratak čas.

Bubek kaže mami jedno stekēlce:
 — Mamika, jeli je to olje za lasi?
 — Nē sinek moj, to je gumija za lepliti.
 — Aha, ve razmem, zato nemrem škerlak iz glave skiuti.

Pekel i krčmari.

Krčmar i mlinar se zideju vu peku. Mlinar taki zapita staroga poznanca krčmara:
 — Zakaj pak si ti sēm došel?
 — Malo sem »preveć« točil.
 — Kak pak si ti sēm vušel? pita krčmar mlinara.
 — Ja pak sem malo »preveć« meril.
 No to nije pravica, veli srdito krčmar. Dogovorili su se, da proti ovi pravici veliku sesiju skup pozoveju.
 — Kak je to Belzebub počul, da krčmar nekakvu puntu oće delati, odmah ga je vun stiral iz pekla. Potlam niti jednoga krčmara nepustiju vu pekel.

Stojezer torintov je jeden krajcar.

Balaž je od svetoga Petra senjal i vu snu zapita Petra:

— Sveti Otec! prinas tak veliju, da vu nebi je jedna minuta stojezer let.
 — Istina je — veli Peter.
 — Dobro je sveti Otec! vezda pak mi poveć kuliko je privas stojezer torintov?
 — To je vu nebi ravno tuliku, kak privas jeden krajcar.
 — Oh! dragi Peter budi tak dober, posudimi jednoga krajcara.
 — Taki dragi sinek, samo počekaj jedno minutu — veli smejuć Peter.

Papier à Cigarettes

ABADIE

Quibus sika. — Cienn sika.

mmáza	1 m-cent.	Kor.	fil.
Buza alsórendű	Pšenica	20 50	—
Rozs	Hrz	14 00	—
Árpa	Jecmen	13 50	—
Zab	Zob	14 20	—
Kukoricza	Kuruza suha	16 20	—
Fehér bab (n)	Grah beli	19 50	—
Sárga bab	zuti	16 20	—
Vegyes bab	zinésan	15 20	—
Kendermag	Konopljeno seme	22 00	—
Lenmag	Len	26 50	—
Tökmag	Košćice	26 00	—
Bükköny	Grahorka	14 00	—

— As eredeti Wolf szerkeszeto —

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

az elejemenes szabatoság vezénnyel: 10-600 tonna terjedő teljesítményvel, igen nagy gazdaságosságuk, kiválóan és könnyű kezeléssel által ellamert világhíreket és minden üzem részére

a legelőnyösebb erőforrást képezik.

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU
budapesti képviselője: Boros Artúr és gépészmérnök
Rottenbiller u. 33. sz. előh. sz. sz.

Üsszejárás 760.000 lóngrón fölül

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

FISCHEL FÜLÖP

(STRAUSZ SÁNDOR)

CSÁKTORNYA

Elvállal nyomdai munkákat úgy egyszerű mind a legdiszesebb kivitelig

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300-600 K.

Hecht Bankház Részvénytárs.
Budapest, Ferenciek-tere 6.

971 36

Csak ANIMO pezsgőt igyunk!

Hazai gyártmány!
Kellemes üdítő ital!

